

2. **כלב חשמלי** — הותקן כלב חשמלי בחצר המתנה, וזה שיחרר את החולב מציצאה לחצר ההמתנה. הכלב מופעל ע"י מנוע חשמלי לשני הכיוונים (קדימה ואחורה). הפעלת הכלב החשמלי אפשרית מכל נקודה במכון מ-3 נקודות חיבור, הממוקמות לאורך הבור.

4. במידה והיו דלקות, הן היו קלות בלבד, ורק לעיתים רחוקות נאלצנו להשתמש באנטיביוטיקה.

הספקי החליבה

בשיטה הקודמת, כאשר חלבו 2 אנשים עם 6 יחידות, ההספק היה כ-54 פרות בשעה לשני עובדים, כלומר: 27 פרות בשעה לחולב. כיום מספיק חולב אחד לחלוב בממוצע 55 פרות בשעה. הממוצע חושב לפי מספר כל החליבות שהיו עד היום. החולב האיטי חולב כ-50 פרות בשעה, והמהיר — יותר מ-60 פרות.

עוזר בחליבה

לחולב עוזר בחליבה אחד מאנשי הרפת, העובד בפיטום או במספוא וגם המרכז. העזרה הנצרכת היא בערך כ-30 דקות בחליבה, ובמקרה של מספר רב יותר של מבכירות בועטות — עוד 5 דקות. בלילה חולב העובד לבד, והוא נאלץ להפסיק באמצע החליבה להביא את הפרות לחצר ההמתנה. ההפסקה גוזלת כ-20 דקות.

הבאת פרות לחצר ההמתנה

הפרות מחולקות ל-4 קבוצות חליבה (העדר מונה 165 פרות, 150 בחליבה). בחליבת בוקר וצהריים מביאים את הפרות תחילה לחצר האחורית שם הן מקבלות שטיפה ראשונה. את הקבוצות מביאים לשטיפה כ-15 דקות לפני חליבתן. בלילה מביא החולב 2 קבוצות בהתחלה, ובאמצע החליבה — 2 הקבוצות האחרות.

בסיכום אתעכב על מספר נקודות חשובות בהקשר לשינויים שנעשו אצלנו:

א. שיגרת החליבה — בשיחת הסיכום על שינוי שיגרת החליבה שהיתה במשקנו, בהשתתפות מדריכי מיכון החליבה — עובדיה גמיל ומשה קליין, סוכם:

- א. החולב עובד ללא מתח;
- ב. יש קביעות בפעולות החליבה;
- ג. אין חליבת יתר;
- ד. טבילת הפטמות סמוכה לזמן החליבה;
- ה. תופעה של עצירת חלב בשעת החליבה כמעט ואינה קיימת;

3. שטיפת מכונות לאחר החליבה במשך 5 שניות;

4. עיתוי פעולות קבוע, ושיגרת חליבה קבועה.

לאור עקרונות אלה הגענו לשיגרת החליבה הנוכחית, והיא *:

תחילה חולבים כמה צליפים מעטיני שתי פרות, הראשונות בדבוקה. לאחר מכן שוטפים את העטין במשך 5—10 שניות ומרכיבים את המכונות על שתייהן. וכך ממשיך החולב עם שאר הפרות בדבוקה, כלומר: כל 2 פרות מהוות יחידת טיפול בחליבה. עם גמר הרכבת 6 המכונות מתפנה החולב להחליף את הדבוקה ממול, ומחלק תערובת לפרות. כעת בא הזמן להסרת מכונות החליבה מהדבוקה הקודמת ולטבול את הפטמות. עם הסרת המכונות מצד אחד עובר החולב לצד שני. לגבי קבוצה גבוהה התנובה, אפשר לטפל בצד השני, בעודן הפרות נחלבות בצד הראשון. יש לציין שהעובדים, לאחר שהתרגלו לעבודה ולקצב, השתחררו מהמתח בו היו בהתחלת הרצת השיטה, וכיום חולבים בניחותא.

שחרור החלב ושטיפת המכונות — כ-5 שניות במים, מתבצעת לפני הרכבת המכונה על הפרה הבאה.

(ראה הטבלאות בעמודים 41, 42).

הערות לגבי מצב העטינים

1. העיון בטבלה מראה כי לא הורע מצב העטינים.
2. במשך תקופת החליבה הנוכחית — לאחר השינוי — לא היתה עלייה בארועי הדלקות הקליניות. (אמנם, גם לפני שינוי השיטה לא היו הרבה דלקות).
3. הבדיקות הבקטריולוגיות הראו שמצב העדר, מבחינת נוכחות חיידקים מזוני סטר-פטוקוקים וסטפילוקוקים, היה — יחסית — נמוך, ולפי הגדרת ד"ר רוזנצוויג, המצב בעדרנו הינו „סביר ונוטה לטוב“.

* עד הגיענו לשיגרת החליבה הנוכחית עברנו מספר שלבים ושינויים.

טבלה 1. סיוכים המניקב אחר ההליכה
(ד"ח של עובדיה גמלי)

הערות	ממוצע	ג	ב	מבניות	א	הפעולה/המבנה
1. רוב הביקורות בוצעו בחליבה בוקר עם מעט חלב.	24 6.5	15 4	24 7	25 6.5	32 7.5	כמות החלב היומית לפרה (ליטר) כמות החלב בחליבת הבוקר (לי')
2. מתחילת הבדיקה עד להרכבה	56 6.39	60 6.24	57 6.09	54 7.26	55 6.37	3. ההספק פרות/שעה 4. חומץ הנדרש לדבוקה, דקי' שני 5. חומץ להוצאת צליפים ורחיצת עטנים, שניות 6. זמן הכנה, שניות 7. זמן המכונה על העטין, דקי' שני 8. חליבה על ריק מעל 15 שני 9. מסי פרות שנוחלו על ריק יותר מ-15 שניות 10. זמן טבילה בשניות 11. זמן שטיפת מכונה, שניות 12. מסי הפרות שעצרו חלב בחתולת החליבה 13. זמן עצירת החלב בחתולת החליבה, שניות
3. הזמן בשניות מינמל-מקסי	40—15	40—30	25	40—20	30—15	
4. ס"ח 10 פרות בחליבה	10 5—4 7—5	1.5 4 5	3 5 5	3.5 4 7	2 5 5	
5. ס"ח 4 פרות בחליבה	4	1	1	1	1	
	15—10					

הערות לטבלה :

1. החלבים ערים במיוחד לחליבה על ריק ; 2. שטיפת המכונה מספקת, אבל יש מקום לשפר בנקוד ; 3. הודות לשטיפת הפרות בחצר קל להוריד הכליך מחשטנים ; 4. הוצאת הצליפים לפני השטיפה ; 5. שטיפת המכונה ושחרור החלב לאחר עיסוי הפרה לפני הרכבה מארכים מעט את זמן ההכנה.

2. היסכון בכוח אדם, $\frac{1}{4}$ י"ע;
3. פיתרון מצויין לבעיות הלילה, שהטרידו קשות;
4. הספק כפול של החולבים, ללא פגיעה בעדר ובתפוקה;
5. העלאת הרמה המקצועית של העובדים.
- ג. כוונתנו להמשיך ולעקוב אחר המצב בעדר והעטינים במשך השנה הקרובה.
- ד. נראה לנו, שהפרות לא הרגישו בשינוי השיטה, שכן לא חלה הרעה במצב הדלקות הקלי-ניות, וכן גם לא היתה ירידה בחלב בעקבות שינוי השיטה.
- ה. צריך עוד לציין את השינויים הטכניים במכון, אשר סייעו במידה רבה לחליבת יחיד במכון 6×6 .
- ולאחרונה — ברצוננו להודות לכל אשר עזרו ועודדו אותנו, ובמיוחד לעובדיה גמיל, שלא חסד מזמנו לעזור לנו לפתור בעיות שונות.
- בשם צוות הרפת בנחל עוז
יהושע גלעד (צ'ק)

טבלה 2. סיכום המעקב ב-C.M.T.

הדרגה החודש	מס' הפרות				ס"ה בביקורת
	0	1-2	3	4	
נובמבר	79	21	9	7	116
דצמבר	76	29	9	5	119
ינואר	70	28	5	16	119
אפריל	101	21	9	7	138
מאי	92	16	2	4	114
יוני	96	28	6	12	142

הערה: שינוי שיטת החליבה נעשה לאחר ביקורת אפריל.

6. שטיפת המכונה טובה;
7. ניתן להגיע להספק 55—60 פרות בשעה; שיגרת החליבה, כפי שהיא מבוצעת — משביעת רצון בהחלט.
- ב. המטרות שהצבנו לנו הושגו:
1. השתחררות מכוח אדם בלתי מקצועי מחוץ לרפת (מחליפים);

למשקי "תנובה" חוזר

צינור HELIFLEX לשימוש במשק להזרמת חלב גלמי

מאת אחת ממחלבות "תנובה".
נוסף לנ"ל, נא להקפיד על כך שהצינורות הפלסטיים מגביעי החליבה לצנצנות יהיו אך ורק מקוריים מאת ביהח"ר המייצר את מכונות החליבה, שלהם סוכנים בארץ, ולא מייצרנים אחרים.
המפקחים של "תנובה", הממונים על ביקורת טיב החלב במשקים, יקפידו על ביצוע ההוראה הזו בדחיפות.
נא להביא את תוכן החוזר הנ"ל לידיעת עובדי הרפתות.
בברכת חברים,

מרכז תנובה בע"מ

ב. דרור

אגף החלב

אוגוסט 1972

לצערנו חוזרות ונישנות התקלות לגבי ריח וטעם זר, הדבק בחלב גלמי במשקים, שמשמתי-שים בצינור גמיש להזרמת חלב למיכליות איכ-סון החלב במשק, והעברתו למיכליות ההובלה למחלבות "תנובה".

הצוות המקצועי שלנו הגיע למסקנה, שהשימוש בצינור HELIFLEX שצבעו לבן, קרם, אפור בהיר (סידרה 19) או אדום שקוף (סידרה 27, צינור יניקה) מהפירמה אלכסנדרוביץ', רח' השרון 11, ת"א, הוא הטוב למניעת התקלה הנ"ל.

המשקים, הנכם מתבקשים לרכוש ללא דיחוי צינור כנ"ל, ולהחליף את הצינורות בהם הנכם משתמשים עתה.

את הצינור אפשר לרכוש ישירות מאת אלכסנדרוביץ', רח' השרון 11, ת"א, או ע"י הזמנה